

מלחמה החופש

קשה להאמין, אבל בישראל קיימים כיום שני מעמדות של אסירים: מי שיכול להרשות לעצמו ישלם למשקם פרטי תמורת חוות דעת וטיפול - ושליש ינוכה ממאסרו. ומי שידו אינה משגת - ירצה את תקופת המאסר המלאה. הכל מסכימים שמדובר באסון חברתי וערכי, אבל ברשות לשיקום האסיר אומרים: אין לנו תקציב. כך הופרט עוד שירות של המדינה והפך לתעשייה המגלגלת מיליונים

אמיר שואן • איור: רות גוילי

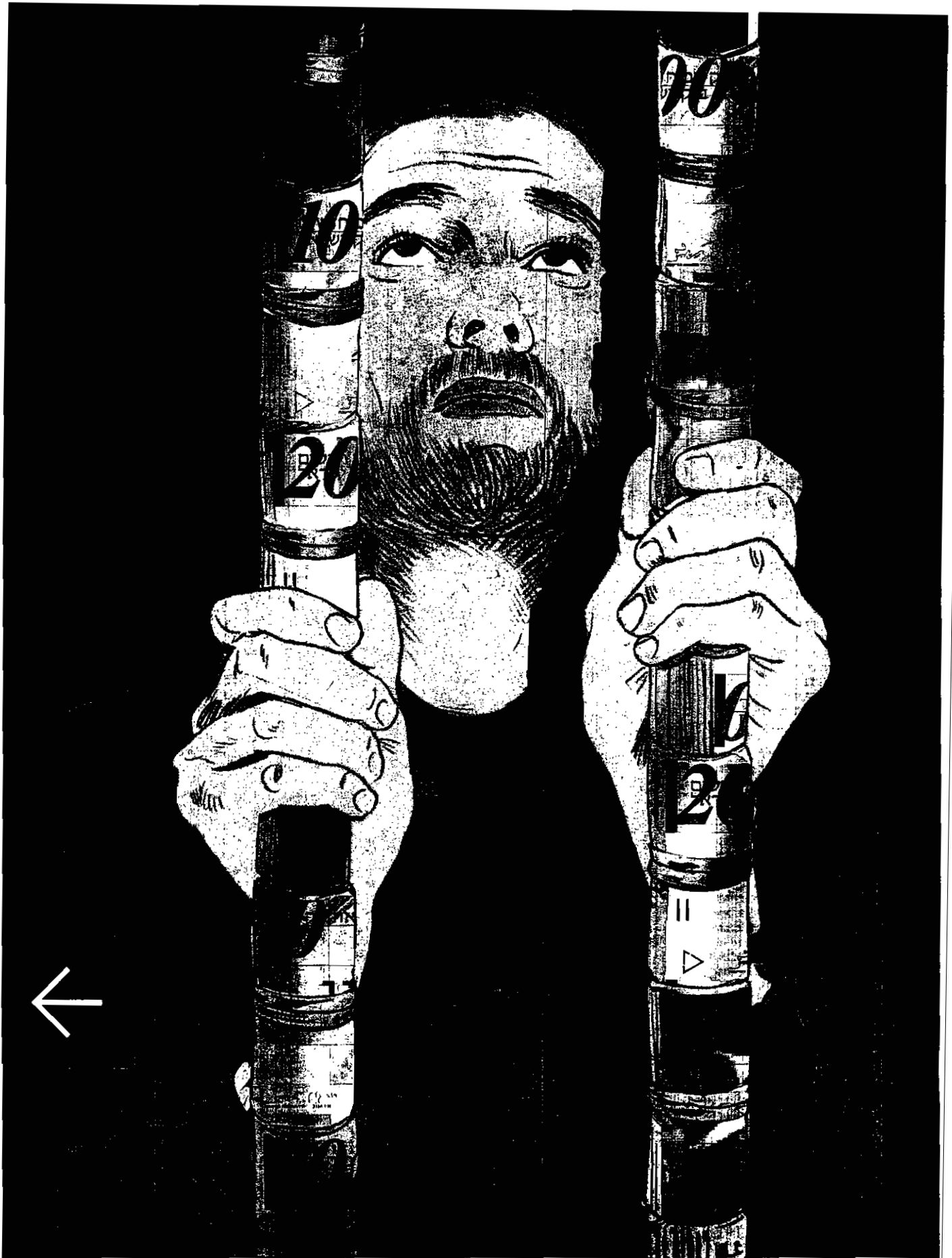
האובלוסייה בשנים האחרונות אלה עלו כ-58 אחוז ל-62 אחוז. לאור נתונים אלה ניתן היה לצפות שההסטל הזה - בדומה לשאר פעילויותיה של הרשות לשיקום האסיר (רש"א) - יזכה לעידוד המדינה. אלא שתקציבה של הרשות תקוע כבר עשר שנים, והיא מטפלת כיום רק בחלק קטן מהאסירים המסוחרים. לראשונה שנוצר מיוחד להיכנס גרמיים פרטיים ואינדוסטריים, המציעים את השיקום על חשבון האסיר.

תחקיר "7 ימים" תועד תמונת מצב עגומה ומקוממת - שבה יש כיום למעשה שני מעמדות של אסירים: מי שיכול לממן שיקום פרטי, זוכה לניכוי שליש מתקופת מאסרו, משתודר מהכלא ומסופל היטב. ומי שידו אינה משגת - נשאר בכלא ומרצה את מלא עונשו.

קוד לדוגמה את א, המגיע ממספרה קשת יום. מביל צעיר נאלץ לפרנס את הוריו הבנים ולא טעם התנחך עם הוריו. לפני ארבע שנים שרר אדם, הורשו ונידון ל-52 יודשי מאסר בפועל.

צוירים על קירות הסלון השרו אדווה נעימה. התריסים הוגפו ועל השולחן הוצב הזנב שלוחת עמוסת כיבורים. כל אחד מהאסירים פתח בברכה קבדה השיחה ותגלגלה. כמו בכל ערב, חברי הקבוצה שוחחו על ההיכנסים הנפשיים הקשורים בחגיות. הערב נסובה השיחה סביב התסביכים הארפיליים הכוזבים במחירת סת וזב. אלא שלא מחברי בסדרת העצמה זוגית ניראייג'ית, וגם המשתתפים אינם בריזק תכונה של סרעגים. השיחה התקיימה בהסטל של הרשות לשיקום האסיר והמשתתפים בה היו אסירים משוחררים, שכלם הורשו בעבר בעבודת של אלימות במשפחה אחד אנס את חברתו וכלא אותה באיזמי נשק חם, השני כיבה על זוגתו סיגריות באירוע משפחתי, ואילו השלישי היכה את אשתו עד שאיבדה את ההכרה.

לדוסטל הזה, שאליו הורשינו להיכנס, יש סטטיסטיקה מרדומת: רק שלושה אחוזים ממסויימי הסיפול בו הורו לפשיעה. כדי להבין עד כמה הנתח הזה מרשים צריך להשוותו לשיעור הורו לפשיעה (רצדיביזם) בלשן מקצועית - א"ש) בכלל

המחלקה לטיפול
במסגרת התסלול
המיוחדת לטיפול
במחלות נפשיות
במסגרת התסלול
המיוחדת לטיפול
במחלות נפשיות

לשינוי בהתנהגות המיושקת לו ולמכירתו. התוצרים העיר קריים שבהם פרעל השיקום הם היתוך ותעסוקה, לצד טיפול אשר נתון לאסירים מענה בשעת משבר.

עשרות עובדות טכניאליות פרעלות ככל אחד מבתי הסוהר השונים ומספלות באלפי אסירים. מיכל ברק, הער מדת בראש אגף תקן, מספרת: "גם אם מישוד מגיע לת- קשה קצהה האנתו מאנתים שיש לו מסיבציה לטיפול, אנתו מספלים בו. הטיפול עצמו הוא נפשי ומבוסס על שיות פרטנית ופעילות קבוצתית".

בתוך המסגרות השיקומיות פרעלות כמה סדנאות, כמו גג מבצר מקצועות שכתם מועסקים האסירים. במסגרות החינוכיות מסיימים מאת אסירים מדי שנה לימודים תר מנייים בהצלחה והתוכנית ללימודים אקדמיים מתרחבת מדי שנה.

פרויקט שיקום האסירים, כשהו עדיין אסירים, מתקיים בזכות התקציב. שב"ס מתקצב בכ"ס 2.5 מיליארד שקל על ידי המשרד לביטחון פנים. נושא שיקום האסירים מתקן צב ביותר מ-200 מיליון שקל. מיכל ברק, שסקיה בפנינו את פעילויות האגף שבראשו היא עומדת, הדתה שלה אין בעיות תקציב גדולות.

אלא ששלושה חודשים לפני מועד שתחוד האמסור של האסיר - אחרי שהא זוכה לניכוי של תקופת השליש - האחריות השיקומית עליו עוברת משרידת בני המוד לרשות לשיקום האסיר. הא תהליך מלו קדם.

כי למשל מתוך 7,350 אסירים ששתחוד בשנה שעברת, הגיעו דרכים העיוניים של דרשא רק לשליש: 2,479 אסירים.

אבי דיאמנט, המפקח הארצי של הרשות, מביין על עירם רבות ולאסירים רבים הוא אינו מגיע. בין העירם רחובות, כפר-מבא, צפת, גבעתיים ואפילו כלהו הבעייתית יש מד סוד בכוח אדם.

דיאמנט: "בשנה שעברת למשל שתחוד 1,200 עכרייני מין 2,400 שביצעו עבירות אלימות במשפחה. לרובם לא ניתן שום טיפול".

מגביל הרשות אילוראיליה: "אנתו פשוט חודסים את העבודה של שב"ס. זה מה שקרה כאשר לשב"ס יש תקציב של 200 מיליון שקל ולנו רק 14 מיליון. אנתו אמורים לראגו לאסיר המשתחוד לתעסוקה, לטיפול ולשיקום. זה נשמע לך הגיוני שאת כל זה אנתו צריכים לעשות עם תקציב של פחות מעשרה אחוזים מה של השב"ס?"

למה זה לא הגיוני?

"רק משנת 2000 שילבנו שישה מיי ליון שקל מתוספת שטר, שאנתו חייבים לשלם על פי חוק אבל התקציב שלנו נשאר 14 מיליון שקל. אך אני כמנהל

ד"ר חיים אילוראיליה, מנכ"ל הרשות לשיקום האסיר: "אנשים לא מבינים שהתפקיד המרכזי אינו שיקום האסיר, אלא הגנת הציבור מעבריינות. ברגע שאתה מוציא אסיר משוחרר ממעגל הפשע, אתה חוסך למדינה מאות מיליוני שקלים. אבל אנתו מגיעים רק ל 20% מהאסירים. זה ממש מחודל"

ולתגיד לה: "אני אשלם לך, האנה תעלה אתי לחופה". אז מורכב למעשה בהפרטת התהליך של השחרור מתכלא בניכוי שלישי.

"נכון. ולי יש בעיה ערכת מאד גדולה עם זה. אני לא רוצה שהאסיר יישאר ככלא מצד שני, אני חושב שה לא רוצה שנגלל שיש לו כסף ולאדם אחר אין כסף, הוא ישתחוד והאחר יישאר ככלא. לא מומן סיפור לי אסיר שהתחוד אנתו לכלא בגלל מחסור בכסף. הוא אמר לי: "חודש וחודשים לא היה לי כסף לשלם עבור פנישות עם המספלת הפרטית והיא הגישה עליי תלונה שאני מפר את תנאי השחרור". אנתו מבין את האבסורד שיש בזה. הוא אמר לי: "אני שוקל לחוד לגנות".

מרשות לרשות

תהליך שיקום האסירים מתחלק לשתי מסגרות: בתקופת המאסר מסייע שירות בני הסוהר בשיקום האסיר. אחרי השיחרור רשא לקוות עליה את התפקיד המשוב.

בשירות בני הסוהר פועל אגף "תקן", המענה לאסירים כלים מתקנים. גם במסגרת האגף נפתרת לכל אחד מהאסירים "חליפת תקן" - תוכנית אישית והגבית בשיתוף האסיר ועל פי צרכיו ויכולותיו. המטרה: להכיל אותו

אחרי שרצה שני שלישים מעותשו, החלט לשלבו במסגרת התסלול לגמילה מסמים לתשעה חודשים. אם טיפול זה יצליח, נאמר לו, יוכל לנסות להשתלב בחברה. אלא שאחרי שמתנה חודשי טיפול, התסלול נסגור וה נדרש להגיש תוכנית חלושית. כון החלה קומדיה של סעויות.

ברשות לשיקום לא היה מי שיכון לא תוכנית. לא מכבר הכירו לו מועדות השחרורים שאם לא ימצא תוכנית כה, יחודר לכלא.

א: "גלגל שאין תוכנית רוצים להחזיר אתי לכלא. אנתו מבין אחרי 14 חודשים שאני בחוץ, אני רוצה בכל רלת אפשרית חף אחר לא רוצה לקבל אתי. כל הזמן ממסוים לשיקום את האסיר, לתפוך בו, אבל איד שאני יוצא אמרים לי, תשרוד לבר. אז תעזבו אתי נשקט. מאו שיפצתי אני ישר לחלושין, חודשים לחזורי אתי לכלא בגלל שאין להם כסף להכין לי תוכנית שיקום".

אנתו רוצה להשתקט?

"מאד. לפני שבוע הייתי במועד השחרורים האחר ל לחוד עם תוכנית. אבל אין לי ריביות עם כל דרכים של הרשות לשיקום האסיר, הם לא יכולים לקלוט אתי".

מה עם מטפל פרטי?

"אין לי כסף לזה. אם היה לי הייתי מביא אני לא יודע מה לעשות. המדינה מצד אחד אמרת, אנתו תומכים ומשקמים אל תחוד למקום שהיית בו. אבל כשמגיע דגנע שצריכים לעשות, לא עושים כלום חודקים אנתו קיכנימט".

לצאת ממעגל הפשע

ההשלכות, כצפוי, קשות: התנעושותה של המדינה מתה ליד שיקום האסירים גורמת לעלייה מתמדת ברמת הפשיעה ולנזקים כלכליים משמעותיים: תוק הישר שנגרם מפשיעה בשנה שעברת בישראל היה 14.7 מיליארד שקל (0). אחזקתו של אסיר מודר עולה למדינה כ-120 אלף שקל בשנה.

ד"ר חיים אילוראיליה, מנכ"ל רשא, נשמע גואש: "אני שים לא מבינים שהתפקיד המרכזי הוא לא שיקום האסיר, אלא הגנת הציבור מעבריינות. ברגע שאתה מוציא אסיר משוחרר ממעגל הפשע, אתה חוסך למדינה מאות מיליוני שקלים. אבל אנתו מגיעים רק ל 20% אנתו מהאסירים וז בעיה קשה מאד. ממש מחודל".

עקב בעיות התקציב הקשות חסרים ברשא רבים עירד ניים וכיום היא נתונת מענה רק לכ-40 יישובים. ותתן היה קיימי כיוון שאסיר המעוננין להשתחוד בניכוי שלישי האיני מתגודר באחד היישובים המיוחסים צריך לפנות למטפל פרטי כדי שיכון לו תוכנית שיקום פרטית.

"גם אם האסיר מבקש להשתחוד יכון לעצמו תוכנית שיקום ברשות, ועדת השחרורים לא תקבל אותה, כי לא יהיה מי שפיקח עליה ברוחנות", אמר אילוראיליה כעצב "בפני האסיר המבקש להשתחוד יעמוד או שתי אשציות: או להישאר ככלא או, אם יש לו כסף, ללכת למטפל פרטי

אבי דיאמנט, מנכ"ל הרשות לשיקום האסיר

המחוקק
רמי לוי
במסגרת
המחקר
של "אסיר
לבוש"
במסגרת
המחקר
של "אסיר
לבוש"

ר"ד דרוור ולק, ראש מחלקת המחקר של שב"ס: "אסיר שמתחרר אחרי ריצוי מלא של העונש בעצם הולך לאיבוד. יש הבדל של 20 אחוז בחזרה לכלא בין אלה שהשתחררו בניכוי שליש לבין אלה שריצו מאסר מלא. תוכנית הטיפול במסגרת ניכוי השליש משפיעה מאוד לטובה - לאיש אין ספק בכך"

שגרים לו, גם לתסדה נגדם נוק רב. ר"ד דרוור ולק, ראש מחלקת המחקר של שב"ס: "מי שלא מקבל את הרישיון ומשתחרר אחרי ריצוי מלא של העונש בעצם הולך לאיבוד. יש הבדל של 20 אחוז בחזרה לכלא בין אלה שהשתחררו בניכוי שליש לבין אלו שריצו מאסר מלא. תוכנית הטיפול במסגרת ניכוי השליש משפיעה מאוד לטובה - לאיש אין ספק בכך".

שיקום בבתי קפה?

אתה המשתחררת? הידועות בענף היא ג, קרימינולוגית קלינית. לירי ז' ימים' הגיע תיעוד המ עדי כי לא פעם קיבלה ג' פניות ישירות מהאסירים ונפגשה עימם מבלי שסרחו לעיון כלל בתיק הסוציאלי שלהם. בת' לונה שהוגשה נגדה אין נאמרה "מלי היכ' רות עם התיק הסוציאלי נבנית לאסיר תוכנית. הוא משלם עבור בנייתו כסף, ואו ייתכן שהתוכנית לא תאושר על ידי הוועד של הרשות. זה מצב אבסורדי אשר גורם לציפיות שהא קורב אסיר". קרימינולוגית בכירה ברשות לשיקום האסיר אשר נפגשה עם אנשים שג' טיי פלה בהם, טענה שג' "נפגשת עם אנשים בבית קפה, מה הבעיה שאלנו, הקי רמינולוגית צחקו. "לחופש עם אסיר לשיטה סיפולית בבית קפה שיהיה טיי

של רמינולוגית אילן ספיר

יכול לעמוד בזה? מה קם ביחס תרומות? "בעבר הייתי מנהל של רשות בתו ספר תיכונים הבאתי תרומות של עשרות מיליונים. כאן אני לא יכול כי מדובר באוכלוסייה הנחשבת למצורעת. לא מזמן הגעתי לסיכום עם הברה גדולה שהם יעסיקו אסירים משוחררים. הכל היה בתנאי שאף לקוח לא יידע. הוא אומר לי: זנאו לך, חיים, אם אתה בתור לקוח יודע שמי שנתנת לך שירות הייתה פעם רוצחת. זה לא נעים". לבמה בפתח אולם זקוקים כדי להגיע לכל האסירים 30 מיליון שקל, ואני יכול להבטיח שעל כל שקל שיש קיעו בנו, המדינה תקבל בחזרה לפחות 30 שקל".

הכינו את המזומנים

או מה בעצם קורה רגע לפני שאסיר מגיע לחדרת השחרור? הדיום הדנה בניכוי שליש מתקופת מאסרו: הרישיון לשיקום האסיר מקבלת את תיקו של האסיר. על פי חוק, הוא אמורה להאג לכל האסירים המתאימים לתוכנית שיקום אלא שבפועל, עקב אתה בעיית תקציב המדינה, זה לא קרה.

בשנה שעברה למשל פנו 5,650 אסירים לחדרת השחרור בבקשה לשחרור מוקדם, אבל הרשות הגיעה רק ל-1,004 מהם (17%). חשיבתו של האסיר במסגרת תוכנית השליש מבוססת על התפלגות הטיפול. מסכור ר"ד אילוראילון: "ברגע שאתה משקם אדם בתנאים שיפוטית (שליש) הוא מתחייב לעשות רברים מסוימים, יש לך שום - אם הוא לא פועל על פי מה שהוא התחייב, יש לנו את המה להחזיר אותו לכלא. בהתאמה חלק מהאסירים מתנהגים יפה מתוך אילון, כי אין אחד שלא רוצה להשתחרר. זה ברור. אבל במסגרת סיפולית הם פתאים ודאים שהעולם נראה אחרת".

כדי לגשת לוועדת השחרורים האסיר וקו לתוכנית שיקום. אלא שהרשות לא מסוגלת להציב לו אחת כזו. לחלל הזה נכנסים המטפלים הפרטיים. מומחים מעריכים שהם מגישים לוועדת יותר מאלף אסירים עם תוכניות שיקום בכל שנה. ברוח שתוציא בקובץ הריש"א נכתב שרק כמה מאות הצליחו להעביר את תוכניתם בוועדת השחרורים. והמשמעות: מאות אסירים משלמים ומגישים תוכנית שיקום פרטית. שאינן מתקבלות, אילו אחד ההצלחה של הרשות בהגשת אסירים לוועדת הם יותר מ-90 אחוז.

ומה קורה לאסיר שידו אינה משתנת? זה נשאר בכלא. אבל מלבד העוול

פולית צריכה מרוב סיפול, בית קפה זה לא מרחב סיפול. אם אתה באמת עושה שיהיה סיפולית ומכריז על נושאים אינטימיים, למשל על הבעיות בבית, אתה לא יכול שיעצק לך, אמרו הקפה מוכר". גורם בכיר ברשות לשיקום האסיר הוסיף לגבי ג': "היא לא עשתה ברשות שתן כמו שצריך. האסירים נותנים את הבריקות בעצמם ולמעשה הם 'אזראים' על עצמם. זה לא תקין. אבל זה מה ששורה כשיש עומס או כשלא נפגשים כמו שצריך. אנתנו, כמי שאמורים לפקח עליה, מתעל-מים לגמרי. אין גורם מפקח שבהק את העבודה של הנתון הפרטי".

שוק של מיליונים

כדי לנסות להעריך את היקף התופעה גם מבחינה כלכלית, יצאנו לבחוק בקרב כמה מהמטפלים כמה זה עולה ומה צריך לעשות. הגננו את עצמנו כקרוכי משפחה של אסיר שנשפט למאסר של שנתיים וחצי בגין עבירת סודיות, מתגורר בחדר הערים שאליהן הרשות לשיקום האסיר אינה מגיעה ומבקש להכין תוכנית לקראת ועדת השחרור שאר ליה הוא מחזק בעוד כותרשיים.

המחירים, במיוחד כשמדובר באוכלוסייה קשת יום, נבחרים. הם מתואלקים בדרך כלל לשניים: תשלום קטן בעד התוכנית ואו תשלום חדשי קבוע, העשוי להגיע לעשרות אלפי שקלים, בעד המפגשים.

ה, קרימינולוגית קלינית, נושבת גם לאחת המשתחררות והודיעות בענף. לה יש מסך באחד השווק, שאליה מגיעים המבקשים להשתחרר. מכירתה עונה לנו בחיבת וכבר בתחילת השיחה פסקה: "אני אניד לך בבנות, לא ישתחררו אתה כלי תוכנית, וא יצטרך תוכנית שיקום פרטית".

מה זה חדש? "ה' תיפגש איתו, אנתנו בנינים תוכנית שיקום בהתאם לצרכים שלה, מגישים אתה לחדרה ושם יהיה רשום מה אנתנו מתכנתים לעשות. זה נקרא מיפול פרסני. פעם בשבוע הוא יצטרך להגיע. לפעמים פעם בשבועיים. תלוי במצב".

כמה זה עולה? "הבנת תוכנית תעלה 2,320 שקל". זו כל הקולות? "לא, אתר כן, בכל חדש במהלך השיקום, הוא יצטרך לשלם אלף שקל נוספים". בבמה פגישות מרוב בכל החדש? "ארבע מקסימום, חצי שעה כל אחת". ר"ד היים אילוראילון: "גנית שיש כן אדם שנתון לך כל חדש אלף שקל. עם די על הלב, אתה תחזיר אותו לכלא כן אדם נתון לי כל חדש אלף שקל, למה שאפסוק את זה ואני כבר לא מדבר על משקמים שכתובים את התוכנית כשהם יודעים שאין לו סיכוי ולקודים ממנו 2,000 או 3,000 שקל

החוקר החופשי

אני עושה את זה מסוב לבי ואמאונה איראולוגית. אם הייתי סופרת למדינת ישראל מה נהגים לי, ששט לא הייתי כן. לא משקיעים כאן מספיק בשעות, לא משלמים לי שעות נוספות. אם הייתי צריכה לשרוד כלכלית, אין מצב שהייתי עושה את זה.

הטיפול במסגרת ההסתל איננו טיבי למדי. אילת איבני, מנהלת המוסד, מספרת כי בכל שבוע זוכים המשוררים לכ-36 שעות טיפוליות ולמבד סוגיות ומפגשים. אצל המטפלים הפרטיים מתקיים מפגש שבועי בן שעה.

איבני: "אך מטפל פרטי יכול לעשות למשל סדנה קבוצתית של גברים אלימים הוא עובד שעה בשבוע במקרה הטוב עם המשורר. מה הוא יכול לרצות עליו אולי הן אדם מתנהג באלימות, נהיה מאיים על בת הזוג שלו. אם היה מעורב כאן כפי, אולי הייתי מחזרת לו על זה. אבל כיוון שאנן חשבו איננו רוצים הצביד, אני יכולה להיות יותר מקצועית ולשלוח אותו חוזר לבלא".

השופט אהרן מלמד: "תוכנית השיקום של הרשות עדיפה מכל הבחינות על התוכניות הפרטיות. אבל תקציבי הרשות נשחקו ואינם מאפשרים לה לבצע את תפקידה. מצב זה בוגע קשות בזכויות האסירים, גורם נזק לציבור ועולה למדינה מיליוני שקלים"

גם המשתקמים בוטטל תמימי רעים. כך, לא, אשר נהג לבחור טיפול על אשתו: "לפעמים אני מרגיש שאני צריך וברור לא בא לי וכמה אפשר. אבל אני יודע שאין לי משהו אחר. עם מטפלת פרטית, אחי כרדי באופן אישי את אחת המטפלות הבכירות בארץ, לא הייתי מגיע לזה. ולק מטפלת הפחת טוב שלי זה לב וזן כל אחד. ויש כאן כמה בעלי מקצוע. כל אחד עם תפיסה וגישה שונה. מכל אחד אתה מקבל את העוד המסיף שלו. את זה אראאשר לקבל ממישהו באחד על אחר".

כך מספר גם ב, שסדיות קטין כלא את חברתו ואנס אותה, וכעת עובד טיפול אינטנסיבי. לשאלה אם את כבוד הדרך עשה בהסתל היה מצליח לעשות גם עם מטפל פרטי, הוא עונה: "אין סיכוי. הייתי יושב שעה בשבוע, משתף פעולה עם המטפל וחוזר לשגרה. זה לא אדם שנמצא איתי ועוקב אחי הדיפסים שלי 24 שעות. אני מבד את עצמי, הייתי חוזר ונגדר לאתם משפחה. המטפל גם לא היה יודע איפה אני מסונבד ומש אני עושה. זה גם לא היה קשר כזה אינטנסיבי כמו שיש לי כאן. כאן רואים הכל, כאילו בשירות ח, ויש רגעים שאני שוכח שאני במיפול".

amir-ah@yedloth.co.il

ראל לקרימינולוגיה, ומתפרסם כאן לראשונה, סיפר 87 אחוז מהאסירים היחידים 89 אחוז מהאסירים הע' רבים שהשתלבותם בתעסוקה. "עודדת מאוד" להתנתק מגורמים עברייניים.

ר'ד ולק מהמס'ס מבדור: "לתעסוקה יש חשיבות ורמזית בכל מה שקשור לשיקום אמיתי. אחריות, עמידה בתפוקה, קבלת מרות. יש בה הרבה מאוד אלמ' נשים שהם סימליציה לחיים עצמם".

אלא שגם בנושא התעסוקה המחול עצום: לר' שנת רש"א עומדים רק המישה יוצעים תעסוקתיים בכל הארץ. כזכור, בשנה שעברה השתורדו 7,350 אסירים, והיוצעים עברו בפרד, אבל מצאו עבודה רק לאלף. ואגב, במגזר הערבי אין אפילו יוצע תעסוקתי אחד ואסירים ביטחוניים אינם זוכים לשום צורה של שיקום.

גם בקרב האסירים הפליליים הערביים-ישראלים המצב גרוע. בשנה האחרונה חלה עלייה של 9.4 אחוזים במספר האסירים הערבים מבתי האס'ר. היום הם מפורים 42 אחוז מכלל האסירים הפליליים, יותר מפי שניים מהלקס של ערביי ישראל באוכלוסייה.

לחך הדיק חנה נבנסים גם במגזר זה משקמים פר-טיים - כך למשל ע', שאלי פגיו בשבוע שעבר: "זהו' כבית עולה 1,500 שקל ועוד אלף שקל על זה שאני מגיע לכלא. אחד כך הוא משלם 800 שקל לחודש, לא משנה כמה טיפולים מחדש".

בית המשפט מודאג

בעייתיות השוק הפרטי לא נמתרת גם מעניו של בית המשפט. כך למשל במקרה של וסלי מדרדור-כין, שהורשע במכירת שתי נערות לחי' המדת 40 אלף שקל בוצח הים של חיפה. הוא רק לא ידע שהקונה הוא סוכן משטרה.

מדרדורכין והרשע נכבדה של סחר בכני אדם ונדרן לשלוש שנים וחצי. בשנת 2006 הגיש תוכנית שיקום של משקמת פרטית, שקבעה כי ניתן לשקמו. כמה תרשים עבר הוא חזר לסחר.

הוא הרשע שוב, במסגרת עסקי סידען, ונדרן למאסר קצר של תשעה חרשים. שירה תרשים עברו והוא ניגש לרועות השחוריים שרונה את בקשתו. הוא עידעו על ההגלטה והפעם הגיע עם תוכנית חדשה של משקמת פרטית אחרת.

אלא שהפעם כבר היה קשה יותר להרשים את בית המשפט. תחילה קבע כי: "התחית האוספימית שטס' רה המספלת הראשונה על אחרותיו לא עמדה במבחן המציאות". לאחר מכן ציטט את נדמי הסופל בבלא שקבעו שמדרדורכין: "סדה במיחם לו באופן חלקי, תוך מצעד חלקי, ושליחת המניעים הפליליים במע שיו. התרשמתנו הוא מבחור צעיר, בעל רמת אינט' לינגציה גבוהה, ללא תובנה להחמיה מעשיו, אשר לא השכיל לנצל את ההדמנט שניתנה לו בעבר ולא סי מדרבו העבריינית".

לסיכום, בית המשפט ציין את הדמיון בין שתי התוכניות שהנישו שתי המספלות: "קשה למצוא הב' רלים מהותיים בין חוות רעתה של המספלת הראש'ר נה לזו של חברתה. גם נפלא מאיתנו להבין הכיצד זו נקפדת מחוות רעתה של הראשונה כל התייחסות לזו של קודמתה ולתחומיה אשר נסתרה על ידי מעשי העותר". בית המשפט רזה את עתירתו של מדרדורכין' לשתורו מוקרם.

גם בוועדת השחוריים עצמו השופטים מודים. כך למשל בוועדה שהתכנסה השנה בכלא מעשיה, סיכם את המצב השופט אהרן מלמד בצורה כבירה ביותר: "הגנו מראגים מאוד מהעובדה שהחלק של הרשות לשחזור האסיר בין הטלצות השחור חלק ומתמטע' והתוכנית הפרטיות חולכות ומתרבות. זאת, למרות שאין כל ספק שהתוכנית של הרשות עדיפה מכל הבחינות על תוכנית פרטיות, זאת, הסיבה שהת' עציבים של הרשות נשחקו לגמרי ואינם מאפשרים לה לבצע את תפקידה כראות. מצב זה פוגע קשות בזכויות האסירים להשתחרר, מגביר את הרצדיביזם, גורם נזק חמור לציבור ועולה למדינה מיליוני שקלים בחודש".

משקמים בשכר עבדים

נחמד להסתל הניגוח של הרש"א. זהו ההסתל היחיד שנתן מענה לאלפי משחוריים שהורשעו כע' בידת אלימות במשפחה, אבל הוא יכול לשלם רק כ' 11 אסירים מתוך 7,350 אסירים שהשתחררו בשנה שעברת, רק 150 יחיד טטלה וכו' לטיפול בהסתלים של הרשות.

הערתים כאן, כפי שהם מעידים על עצמם, עוברים בתבאר שרה. שירלי שרג' את השוכות הסיציאליות בהסתל, מספרת: "אנחנו עובדים כאן קצת בהתנכות."

מתנ'. ניגשו למסל הבא, גם הוא אחד הידועים בתחום - העבר המציאלי כ'. "זה עולה המש אלף, חזרת רעת שלי", מסק כבר בתחילת השיחה.

ומה אחי בקך "אחד כך אנחנו נראה אפשר להשתד, המודרים הר לים. אלף שקל פחות או יותר. את העניינים הכספיים נמטר בינוני".

כמה זמן הוא יצטרך לשלם את חשבון הח' המל הדיש "המקסימום זה יחידת השליש".

מה תוכנית שלך "אני עובד מציאלי מסיביאסר. שיתרתי כבר הרבה אסירים ואחתי ההצלחה שלי גבוהים. אני נחשב לחי' גדול".

המשקום הפרטי כ': "אתה רוצה צדק? אז תצטרך לרוטשילדים להפגנה של צדק. מה אתה צריך את הרשות לשיקום האסיר? יש לך כתובת טובה בהרבה. אין פתרון במדינה שלנו. ונניח שהרשות אומרת לכם שהאסיר יהיה עוד שנה בהוסטל, זה לא כמו מאסר?"

אני מאוכזב מדישות לשיקום האסיר שלא מוצאת לי פתרון.

"אתה רוצה צדק או תצטרך לרוטשילדים להפגנה של צדק. מה אתה צריך את הרשות לשיקום האסיר? יש לך כתובת יותר טובה בהרבה. אין פתרון במדינה שלנו. ונניח שהרשות אומרת לכם שהיא יהיה עוד שנה בהוסטל. אז לא כמו מאסר בהוסטל זה לא כמו עוד שנה בבית מדרס".

מטפל נוסף הפועל בתחום הוא ר'ד צ. הוא ענה לנו בתכינות המכרה: "אני צריך למטב חזרת רעת עלי. אני צריך לשבוע את רעות השחוריים. גביר, יש לך מושג אם הוא טרע מרח אפשר להניח אותו?"

אם זה דיבא לפרעל, אני אכתוב עליו חרת. זה יעלה מבחינות אלף שקל. אחד כך זה יעלה אלף שקל בכל חודש. אני לא אהב לעשות כסף על השכחן בוחת של אחרים".

7,000 אסירים, 5 יועצים

בקהילה האקדמית אין מילוקת שחרר הסוכה ביתחו לשיקום אסירים הא על ידי העסקתם במסגרת קבועה. במחקר שערך פרום' מנחם אמיר, חזן פרס יש

מטפלת פרטית מאזור המרכז: יש מטפלים שעושים עבודה מקצועית

הרשות לשיקום האסיר עוברת תהליך מחזורי של ייבוש על ידי משור' החוזרות אין לה מענה לקשישים. לחולי נפש ולעברייני מין.

לחוך הדיק הזה נבנסים המטפלים הפרטיים ואני בעייתית זו תופעה פסולה מי שאין לו כסף לא יכול לגיע אלינו. כיוון שהתחם פרטי, יש שולטנים ויש תוכניות שחוזר מועזעות. מטפלים רבים סיפרו לי בפירוש על מטפלים שלהם שתייחסים שלהם היו חוס' ציקים בלבם.

"עם זאת, חשוב לומר שיש גם אנשים שעושים עבודה מקצועית ומשקיעים תמורת הסכום שאנחנו נהנים. אנחנו מוכנים שיפוק עלינו ואפילו מוכנים לשלם עבור פיקוח של הרשות לשיקום האסיר".

"בא לחלק מניסוח רע, אבל לא כלנו כאלה. יש גם אנשים שעושים את העבודה כמו שצריך".